Dosarul nr. 5r-111/2024
4-24003568-12-5r-05012024

Hotărîre
în numele Legii

28 februarie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău *(sediul Buiucani)*
Instanța compusă din:
Președintele şedinţei, judecătorul Liudmila Beșliu
Grefier, Olga Topalov
cu participarea: reprezentantului contestatarului S.A „Supraten”, Melnic Alexandr precum și a agentului constatator Ciugui Grigori;
Examinând, în ședință publică, contestația declarată de administratorul S.A. „Supraten”, Tricolici Nicolae împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 030856 şi a deciziei de sancționare din 26.12.2023 întocmite de agentul constatator Ciugui Grigore din cadrul Inspecției pentru Protecția Mediului, prin care S.A. „Supraten” a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art.113 alin. (5) și art.146 Cod contravențional, instanța de judecată,

c o n s t a t ă :

Prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 030856 din 26.12.2023 întocmit de agentul constatator din cadrul Inspecției pentru Protecția Mediului, Ciugui Grigori, s-a stabilit că, la 26.12.2023 în incinta Inspecției pentru Protecția Mediului, în rezultatul examinării sesizării parvenite de la S.A. Apa-Canal Chișinău privind admiterea deversării apelor uzate cu depășirea valorilor maxim admisibile a indicilor de calitate cu rețeaua publică de canalizare la baza probelor acumulate și anume a rezultatelor analizelor de laborator prezentate de Laboratorul de Referință de Mediu al Agenției de Mediu prin scrisoarea s-a constatat că S.A. Supratean la 27.11.2023 prin punctul de deversare amplasat pe ***** a dmis devărsarea apelor uzate pe partea cu rețeaua publică de canalizare a localității încălcând regulamentul și instrucțiunile Asociației de Proprietate a apelor uzate la nivelul standardelor stabilite.

La rândul său, administratorul S.A. „Supraten”, Tricolici Nicolae a înaintat o contestație privind dezacordul cu legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție.

Reprezentantul contestatarului S.A. „Supraten„ Melnic Alexandr fiind prezent în ședința de judecată a pledat pentru admiterea contestației cu anularea procesului verbal cu privire la contravenție, pe motiv că nu există faptul contravenției.

Agentul constatator Cugui Grigore în cadrul ședinței de judecată a solicitat respingerea contestației cu menținerea actelor contestate.

Audiind poziția participanților la proces, examinând probele administrate întru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale aplicabile cazului, instanţa de judecată constată următoarele.

Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la şedința de examinare a

cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1] alin. (8) Cod contravențional.

Inițial, instanța verifică respectarea obligațiilor procesuale, astfel, conform anexelor la caz, instanța atestă că petentul a respectat norma precitată supra.

Totodată verificând legaliatea procesului-verbal cu privire la contravenție contestat în raport cu aspectele formale, instanța constată că acesta a fost întocmit cu repsectarea prevederilor art. 443 Cod contravențional, iar careva încălcări privind declararea nulității a acestuia nu au fost depistate.

Potrivit art.5 alin.(1) Cod contravenţional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decît în conformitate cu legea contravenţională.

Art.7 din Codul contravenţional prevede că, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea nomelor prezentului cod.

Art.8 din Codul contravenţional prevede că, persoana este supusă răspunderii contravenţionale numai pentru fapte săvîrşite cu vinovăţie. Este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvîrşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

În conformitate cu art.375 alin.(1) Cod contravenţional, persoana acuzată de săvârşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod.

Conform art.381 Cod contravenţional, (1) Orice persoană are dreptul la satisfacţia efectivă din partea instanţei de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime. (2) Orice persoană are dreptul la examinarea şi la soluţionarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanţă independentă, imparţială, legal constituită, care să acţioneze în conformitate cu prezentul cod. (3) Reprezentantul autorităţii competentă să soluţioneze cauza contravenţională nu poate participa la examinarea cauzei dacă are, direct sau indirect, un interes care i-ar putea afecta imparţialitatea. (4) Autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cât şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

Potrivit art.440 alin.(1) Cod contravențional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

În conformitate cu art.442 alin.(1) din Codul contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Materialele cauzei contravenționale denotă următoarele.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 030856 din 26.12.2023 întocmit de agentul constatator din cadrul Inspecției pentru Protecția Mediului, Ciugui Grigori, s-a stabilit că, la 26.12.2023 în incinta Inspecției pentru Protecția Mediului, în rezultatul examinării sesizării parvenite de la S.A. Apa-Canal Chișinău privind admiterea devărsării apelor uzate cu depășirea valorilor maxim admisibile a indicilor de calitate cu rețeaua publică de canalizare la baza probelor acumulate și anume a rezultatelor analizelor de laborator prezentate de Laboratorul de Referință de Mediu al Agenției de Mediu prin scrisoarea s-a constatat că S.A. Supratean la 27.11.2023 prin punctul de deversare amplasat pe ***** a a dmis devărsarea apelor uzate neepurate pe partea cu rețeaua publică de canalizare a localității încălcând regulamentul și instrucțiunile Asociației de Proprietate a apelor uzate la nivelul standartelor stabilite.

Conform art. 425 alin. (1) Cod contravențional – probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

Conform art. 425 alin. (1) Cod contravențional – în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

Reține instanța că conform prevederilor art. 442 alin. (1) Cod contravențional Procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Probatoriul pe care își fortifică pretențiile agentul constatator, este constituit din *copia* sesizării, *copia* raportului nr.1587 din 21.11.2022, *copia* scrisorii din 14.12.2023, *copia* actului de eșantionare a obiectului de încercare, *copia* raportului de încercare nr. 329 și *copia* scrisoriid de înștiințare din 07.03.2023.

În circumstanțele date, instanța reiterează că, învinuirea adusă, nu poate fi bazată pe niște *copii* simple a unor acte, care nici nu au fost autentificate în modul corespunzător, or în cazul de față acestea nu au o careva forță probantă, fapt pentru care nici instanța nu le poate pune la baza unei hotărâri de învinuire a S.A. ,,Supraten,, de comiterea contravenției imputate.

Drept urmare, instanța de judecată reține că, agentul constatator nu a întreprins careva măsurile necesare pentru a acumula, în mod legal, și a prezenta probe, întru elucidarea circumstanțelor cazului și în susținerea învinuirii aduse.

Astfel în măsura în care procesul verbal de constatare a contravenției nu este susținut de dovezi care corespund prevederilor legale procesuale în baza cărora s-a întocmit precum și din cauza că în cadrul acumulării probelor nu și-au găsit confirmare afirmațiile agentului constatator, iar petiționarul respinge învinuirile aduse, nu se mai poate susține temeinicia procesului verbal fără a indica prezumția de nevinovăție instituită de art.6 a Convenției.

Or, potrivit practicii CEDO în cauzele referitoare contravenții sunt aplicate prevederile art.6 din CEDO cu toate garanțiile conferite de acesta contravenientul beneficiind de prezumția de nevinovăției (cauza Anghel vs României) sarcina probei revenind agentului constatator cu respectarea în acest mod a principiului egalității armelor. Cu respectarea principiului prezumției nevinovăției și a egalității armelor impuse de exigențele art.6 din CEDO precum și a principiului contradictorialității și al dreptului la apărare s-a dat posibilitatea ambelor părți de a propune probe instanței.

Studiind substratul probatoriu prezentat de către agentul constatator se constată dubii rezonabile cu privire la temeinicia învinuirii aduse. Ori conform prevederilor art. 375 Cod contravențional, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri.

Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, prin urmare la cazul dedus judecății prin anexarea materialului probatoriu în copii neautentificate legal instanța nu poate reține ca fiind legare respectivele acte.

În prezenta cauza, instanța reține că, nu poate opera prezumția de temeinicie a procesului verbal de contravenție și în lipsa a unor altor mijloace de proba cercetate în cadrul ședinței de judecată, care să confirme situația de fapt reținută prin procesul - verbal de contravenție, aplicarea prezumției de temeinicei a procesului-verbal de contravenție în prezenta cauza ar fi contrar garanțiilor prevăzute de art. 6 CEDO.

Astfel, instanța de judecată reține având în vedere principiul legalității, care este de rang constituțional, și exprimă obligativitatea respectării legilor și a calității acestora, precum și asigurarea respectării ordinii de drept, se reține că aceste condiții au fost neconsiderate la data întocmirii actului. Or, legalitatea este de esența cerințelor statului de drept, a preeminenței legii în reglementarea relațiilor sociale.

Instanța de judecată notează, că, răspunderii contravenționale este supusă numai persoana vinovată de săvârșirea contravenției prevăzute de legea contravențională, în context temeiul real al răspunderii contravenționale îl reprezintă fapta prejudiciabilă, iar componența de contravenție reprezintă stipulată în legea contravențională, reprezintă temeiul juridic al răspunderii contravenționale. Drept urmare, instanța de judecată reține

că, agentul constatator nu a întreprins măsurile necesare pentru a acumula, în mod legal, și a prezenta probe, întru elucidarea circumstanțelor cazului și în susținerea învinuirii aduse

Luând în consideraţie cele menţionate mai sus, instanţa de judecată consideră că agentul constatator, nu a cercetat sub toate aspectele circumstanțele cauzei și nu a indentificat existența de careva acțiuni pasibile de a fi sancționate.

La materialele cauzei, nu au fost adminstrate probe utile cazului, ce demonstrează existența faptului contravenției și a vinovăției contravenientei.

Raportând în acest sens la, art. 425 Cod contravențional, instanța consideră, ignorate prevederile art. 426 alin. (1) și (4) Cod contravențional. În scopul descoperirii urmelor contravenţiei, corpurilor delicte şi pentru a stabili circumstanţele contravenţiei ori alte circumstanţe care au importanţă pentru justa soluţionare a cauzei, agentul constatator efectuează cercetarea la faţa locului (a terenului, încăperilor, obiectelor, documentelor, animalelor, cadavrelor umane sau de animale), alin. (4) Agentul constatator cercetează obiectele vizibile, permite, după caz, accesul la ele în măsura în care nu se încalcă drepturile omului. Persoana care efectuează acţiunea procesuală face, după caz, măsurări, fotografieri, filmări, desene, schiţe, mulaje şi tipare de pe urme de sine stătător sau cu ajutorul specialistului în materie. Locul cercetării poate fi delimitat de angajaţii subdiviziunilor specializate de menţinere a ordinii şi securităţii publice din cadrul Inspectoratului General al Poliţiei.

La caz, probatoriu se rezumă la copia neautentificate legal a unor acte, deci este imposibil de a menționa faptul că, cazul a fost examinat de agentul constatator corespunzător, și nu trezește dubii la capitolul de individualizare, fapt care vine în contradicție cu prezumția de nevinovăție, erorile admise urmând a fi tratate în folosul contravenientei, astfel, în detrimentul învinuirii aduse.

Instanța, remarcă că, în contextul specificului contravenției, agentul constatator era obligat de a cumula probatoriu corespunzător, chiar și în persoana unor martori care ar fi confirmat cele indicate în actul de învinuire.

În contextul celor enunțate, urmează a evidenția hotărîrea din 11.10.2011 pe cauza Fomin c. Moldovei (no. 36755/06), Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că există încălcare a art. 6 § 1 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului în situaţia în care persoana a fost recunoscută vinovată în comiterea contravenţiei doar pe baza afirmaţiilor celeilalte părţi. Reiterînd, instanța de judecată reține că, la materialele cauzei lipsesc probe ce ar putea servi drept temei pentru constatarea unei eventuale contravenții, cît și necesitatea de sancționare în acest sens a persoanei Chitoroagă Oleg. Agentul constatator la etapa de cumulare a probelor nu a întreprins măsuri bine definite în vederea identificării persoanei/persoanelor responsabile cît și a acțiunilor acestora. Instanța apreciază critic și nu poate reține existența unei constatări corespunzătoare a vinovăției contravenientului, reieșind din materialele prezentate de către agetul constatator, or, din conținutul acestora nu se adevereşte situaţia descrisă, iar, careva probe acumulate prin mijloace tehnice speciale de constatare nemijlocit de către agentul constatator nu au fost prezentate.

Este de evidenţiat că prin Hotărârea nr. 21 din 20 octombrie 2011 Curtea Constituţională a statuat cu titlu de principiu că: „27. [...] regula in dubio pro reo constituie un complement al prezumţiei nevinovăţiei, un principiu instituţional care reflectă modul în care principiul aflării adevărului, consacrat în dreptul procesual penal, se regăseşte în materia probaţiunii. Ea se explică prin aceea că, în măsura în care, în pofida dovezilor administrate pentru susţinerea vinovăţiei celui acuzat, îndoiala persistă în ce priveşte vinovăţia, atunci îndoiala este echivalentă cu o probă pozitivă de nevinovăţie. [...] 36. In acelaşi sens, Curtea reţine că, potrivit principiilor de drept procesual penal, nimeni nu este obligat să-şi dovedească nevinovăţia, sarcina probaţiunii revenind acuzării, iar situaţia de dubiu îi profită celui acuzat (in dubio pro reo). [...] 46.

De asemenea, articolul 6 din CEDO garantează dreptul la un proces echitabil pentru a decide asupra drepturilor şi obligaţiilor cu caracter civil sau a temeiniciei oricărei acuzaţii penale. Astfel, prezumţia nevinovăţiei şi exigenţa ca organul de urmărire penală să suporte sarcina de a dovedi acuzaţiile este menţionată explicit în articolul 6 § 2 din CEDO şi ţine de noţiunea generală de proces echitabil în sensul articolului 6 § 1 (a se vedea, mutatis mutandis, Saunders versus Regatul Unit al Marii Britanii şi Irlandei de nord din 17 decembrie 1996, § 68). Astfel, în lipsă de probe şi în mod voalat agentul constatator a emis o decizie invocând nişte concluzii lipsite de suport, neacumulându-se probe ce ar confirma vinovăţia contravenientului.

Demonstrarea vinovăţiei unei persoane urmează să fie asigurată cu prezentarea probelor pertinente în raport cu procesul verbal întocmit.

În acest sens, instanţa reaminteşte că unul din principiile fundamentale al procedurii contravenţionale constituie prezumţia nevinovăţiei, ceea ce determină că sarcina probei în astfel de procedură aparţine agentului constatator, care urmează să demonstreze vinovăţia contravenientului în faţa instanţei de judecată cu prezentarea probelor pertinente în raport cu procesul-verbal cu privire la contravenţie, ceea ce agentul constatator nu a întreprins în acest caz. Remarcă faptul că, agentul constatator, careva probe suplimentare care ar fi demonstrat vinovăţia persoanei învinuite nu au fost prezentate, astfel, instanţa consideră că ultimul nu a dat dovadă de respectare a normei legale diriguitoare.

Astfel, în contextul enunțat mai sus, apare o neclaritate, reieșind din care surse probatorii s-a ghidat agentul constatator, indicând în partea rezolutivă a procesului verbal anume devăsrarea apelor uzate neepurate.

Conform art.458 alin. (1) Cod contravențional, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

Potrivit art. 441 alin. (1) lit. a) Cod Contravențional prevede că procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care: a) nu există faptul contravenţiei.

Conform art. 461 Cod contravențional În cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 şi 445, instanţa încetează procesul contravenţional.

Astfel, luând în consideraţie cele enunţate mai sus şi faptul că agentul constatator nu a prezentat probe şi argumente în vederea fortificării învinuirii aduse contravenientului, instanţa de judecată, admite contestația depusă ca fiind întemeiată.

În baza celor expuse şi în conformitate cu art. art. 441 alin. (1) lit. a), 460-462 Cod contravențional, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e:

Se admite contestația declarată de administratorul S.A. „Supraten", Tricolici Nicolae împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 030856 şi a deciziei de sancționare din 26.12.2023 întocmit de către agentul constatator Ciugui Grigore din cadrul Inspecției pentru Protecția Mediului, prin care S.A. „Supraten" a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art.113 alin. (5) și art.146 Cod contravențional, ca fiind întemeiată.

Se încetează procesul contravenţional iniţiat în temeiul art.113 alin. (5) și art.146 Cod contravențional Cod contravenţional în privinţa lui Ciugui Grigori, *din motivul lipsei faptei contravenției.*

Hotărârea poate fi contestată cu recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței,
Judecător ***Liudmila Beșliu***